

ตัวบทสุ่ม

ที่ กต ๑๐๓/๖๗๗

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างปฏิญญากรุงเทพฯ ในโอกาสครบรอบ ๗๕ ปีของการก่อตั้งคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก : วาระร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนในเอเชียและแปซิฟิก

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างปฏิญญากรุงเทพฯ ในโอกาสครบรอบ ๗๕ ปีของการก่อตั้งคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก : วาระร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนในเอเชียและแปซิฟิก พร้อมคำเปล่งภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่อง ร่างปฏิญญากรุงเทพฯ ในโอกาสครบรอบ ๗๕ ปีของการก่อตั้งคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก : วาระร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนในเอเชียและแปซิฟิก ซึ่งจะเป็นเอกสารผลลัพธ์สำคัญของการประชุมประจำปีของคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (เอสแคป) สมัยที่ ๗๘ (78th Session of the Economic and Social Commission for Asia and the Pacific: CS78) มาเพื่อ คณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เนื่องจากเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือเกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันต่อรัฐบาลไทย รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคงเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติ ด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และความเป็นทุนส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศไทย อย่างบูรณาการ

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific : ESCAP) หรือเอสแคป เป็นหนึ่งในห้าคณะกรรมการระดับภูมิภาคภายใต้คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (United Nations Economic and Social Council: ECOSOC) ตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๔๙๐ ปัจจุบันมีประเทศสมาชิก ๕๓ ประเทศ (ประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ๔๙ ประเทศ และประเทศออกภูมิภาค ๔ ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐฟรร์เจส ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ สาธารณรัฐอาเซอร์เบยาน และสาธารณรัฐอเมริกา) และมีสมาชิกสมทบ (associate members) ๘ ดินแดน / เขตปกครอง โดยจัดการประชุมเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นเวทีสำหรับประเทศสมาชิกหารือ และเปลี่ยน ประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดี รวมถึงให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาค และเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระดับภูมิภาคในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างครอบคลุมและยั่งยืน

๑.๒ เอสแแคปกำหนดจัดการประชุมประจำปี สมัยที่ ๗๘ (CS78) ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ในรูปแบบผสม (hybrid) ณ ศูนย์การประชุมสหประชาชาติ ถนนราชดำเนินนอก และผ่านระบบการประชุมทางไกล ภายใต้หัวข้อหลัก “A common agenda to advance sustainable development in Asia and the Pacific” มีประเด็นสำคัญ คือ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และหารือทิศทางการพัฒนาในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกให้มีความยั่งยืน ครอบคลุม และมีภูมิต้านทาน ภายใต้ความท้าทายจากวิกฤตโควิด-๑๙ และวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศ เพื่อเร่งรัดการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑.๓ โดยที่ปี ๒๕๖๕ เป็นโอกาสฉลองครบรอบ ๗๕ ปีการก่อตั้งเอสแแคป ประเทศสมาชิก จึงเห็นพ้องที่จะยกระดับเอกสารผลลัพธ์หลักของการประชุมฯ จากข้อมูลหลักของการประชุมฯ (theme topic resolution) เป็นปฏิญญาดับรัฐมนตรี (Ministerial Declaration) เพื่อสะท้อนวิสัยทัศน์และแสดงถึงเจตนาที่ร่วมของประเทศสมาชิกต่อทิศทางความร่วมมือในระบบพหุภาคี ความร่วมมือในภูมิภาค และการดำเนินงานของเอสแแคปในอนาคต โดยที่ประชุมฯ จะรับรองร่างปฏิญญากรุงเทพฯ ในโอกาสครบรอบ ๗๕ ปีของการก่อตั้งคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก : วาระร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนในเอเชียและแปซิฟิก (Bangkok declaration commemorating the seventy-fifth anniversary of the United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific) ดังร่างปฏิญญาฯ พร้อมคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณารัฐมนตรี

ร่างปฏิญญาฯ เป็นการแสดงเจตนาที่ทางการเมืองของประเทศสมาชิกเอสแแคปเกี่ยวกับประเด็นที่เป็นวาระร่วมกัน (common agenda) ที่จะดำเนินการเพื่อเร่งขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงเป็นการให้ทิศทางการดำเนินงานของเอสแแคปในการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในอนาคต ซึ่งมีนัยเชิงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย/องค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอให้คณารัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชบัญญัคติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณารัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วน

โดยที่ที่ประชุม CS78 จะรับรองร่างปฏิญญาฯ ในห้วงการประชุมฯ จึงขอความอนุเคราะห์เสนอเรื่องให้คณารัฐมนตรีพิจารณา ก่อนการรับรองร่างปฏิญญาดังกล่าว

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและกฎหมาย

๔.๑ ร่างปฏิญญาฯ มีเนื้หาเป็นการแสดงเจตนาที่ทางการเมืองของประเทศสมาชิกเอสแแคปในการจัดการกับความท้าทายด้านการพัฒนา เพื่อเร่งขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ การมีทิ่งไครไว้ข้างหลัง การพื้นฟูอย่างเท่าเทียม ยั่งยืน และมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน การส่งเสริมการลงทุนในระบบคุ้มครองทางสังคม และการประกันการเข้าถึงทรัพยากรและบริการที่สำคัญ เพื่อเสริมสร้างความต้านทานต่อผลกระทบจากความท้าทายและวิกฤตอื่น ๆ การพื้นฟูอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศอย่างยั่งยืน การส่งเสริมความเชื่อมโยงในภูมิภาคอย่างบูรณาการและไร้รอยต่อ ทั้งในเชิงโครงสร้างพื้นฐาน การค้า การเงิน ห่วงโซ่อุปทาน เศรษฐกิจดิจิทัล ทั้งนี้ ร่างปฏิญญาฯ ย้ำความสำคัญของการระดมทุนเพื่อการพัฒนา

ในการช่วยบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะการระดมทรัพยากรทางการเงินจากทุกแหล่ง การส่งเสริมการให้และถ่ายทอดเทคโนโลยี การเสริมสร้างขีดความสามารถและภูมิต้านทาน นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมขับเคลื่อนจากทุกภาคส่วน และความร่วมมือในรูปแบบหนึ่ง-ได้ ได้-ได้ และตราภาคี จะช่วยเสริมสร้างความเป็นทันส่วนในการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศและระบบพหุภาคินิยม

๔.๒ ร่างปฏิญญา สะท้อนวิสัยทัศน์ร่วมกันของประเทศไทยเกี่ยวกับการเป็นแกนกลางของระบบสหประชาชาติ และบทบาทที่สำคัญของอีสแครปในการเป็นกลไกหลักด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของภูมิภาคภายใต้ระบบสหประชาชาติ ประเทศไทยย้ำการสนับสนุนต่ออีสแครปในการเร่งให้เกิดความร่วมมือทั้งในระดับภูมิภาค อนุภูมิภาค และในการแข่งขันกับความท้าทายต่าง ๆ พร้อมเสนอแนะบทบาทและการดำเนินงานของอีสแครปในการระบุ สนับสนุน และวิเคราะห์แนวทางต่าง ๆ ที่มีนวัตกรรมและบูรณาการ มุ่งเน้นการปฏิบัติและครอบคลุมหลายภาคส่วน ทำหน้าที่ประสานการหารือเชิงนโยบายที่ครอบคลุม โดยร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับระบบงานด้านการพัฒนาของสหประชาชาติในส่วนอื่น ๆ

๔.๓ คณะกรรมการอย่างไม่เป็นทางการเพื่อพิจารณาร่างข้อติขอการประชุมฯ (Informal Working Group on Draft Resolutions: IWGDR) ซึ่งมีรองผู้แทนการเครือรัฐอสเตรเลียและสาธารณรัฐอินโดนีเซียประจำอีสแครปเป็นประธานและรองประธานตามลำดับ จัดการหารือเพื่อเจรจา.r่างปฏิญญา รวม ๖ ครั้ง ซึ่งผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศในฐานะคณะกรรมการไทยประจำอีสแครปเข้าร่วมเจรจาเพื่อผลักดันประเด็นที่เป็นผลประโยชน์ของไทย ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕ คณะกรรมการฯ เท็งพ้องต่อร่างปฏิญญา ฉบับสุดท้ายเป็นผลให้ร่างปฏิญญา เข้าสู่กระบวนการ silence procedure เป็นเวลา ๗๒ ชั่วโมงซึ่งสิ้นสุดเวลา ๒๕.๐๐ น. ของวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ โดยไม่มีประเทศไทยได้คัดค้าน จึงถือว่า ร่างปฏิญญา ผ่านความเห็นชอบโดยจะมีการนำเสนอร่างปฏิญญา ให้ประเทศไทยพิจารณารับรองในที่ประชุม CS78 ต่อไป

๕. ผลกระทบ

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๗. ความเห็นหรือความเห็นชอบ / อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ กระทรวงการต่างประเทศมีหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวม ๒๐ หน่วยงาน เพื่อขอรับข้อคิดเห็นในประเด็นสารัตถะและ / หรือถ้อยคำในร่างปฏิญญา ฉบับแรก (zero draft) รวมถึงขอรับประเด็น / ถ้อยคำอื่นใดที่ประสงค์ผลักดันให้สะท้อนในร่างปฏิญญา ซึ่งมี ๔ หน่วยงานให้ข้อคิดเห็นในประเด็นที่ควรเพิ่มเติมในร่างปฏิญญา ได้แก่ การจัดทำกฎหมายเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ การให้บริการด้านสาธารณสุข ความเชื่อมโยงอย่างบูรณาการและไร้รอยต่อ ปัญหาลพิษ การส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน และการมีส่วนร่วมของเยาวชน

๗.๒ กระทรวงการต่างประเทศในฐานะส่วนราชการหลักในการเจรจา.r่างปฏิญญา เห็นว่า ร่างปฏิญญา สอดคล้องกับนโยบาย ผลประโยชน์ และทิศทางการพัฒนาของไทยภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และไม่เดลเศรษฐกิจบีชีจี รวมทั้งสอดประสานกับการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของไทย และความพยายามของไทยในการตอบสนองต่อความท้าทายต่าง ๆ ในปัจจุบัน และการเสริมสร้างภูมิต้านทาน

เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในอนาคต อาทิ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และโรคوبัตใหม่ ที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและทุกระดับ โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๙. ข้อกฎหมายและข้อมูลคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

๙. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอรียนเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๙.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างปฏิญญากรุงเทพฯ ในโอกาสครบรอบ ๗๕ ปีของการก่อตั้งคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก : วาระร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนในเอเชียและแปซิฟิก ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงร่างปฏิญญาฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ และ / หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถดำเนินการได้ตามความเหมาะสม โดยให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบภายหลัง

๙.๒ ให้ความเห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทยสำหรับการประชุมฯ หรือผู้แทน ร่วมรับรองร่างปฏิญญาฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กองกิจการเพื่อการพัฒนา

กรมองค์การระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๓๑ (เกศสุดา ๐๙๑ ๐๙๖๕๐๕๓)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๓๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ katesuda.t@mfa.go.th